

12 ΜΑΙ. 2007

Διδάγματα από τούς Γάλλους

του Νικ. Λ.Γ. Λιναρδάτου

Ολες αυτές τις ημέρες πέρασε από το νοῦ μου ή σκέψη νά γράψω κι εγώ κάτι για τις γαλλικές ἐκλογές. Ίσως κάποιον παραλληλισμό μέ τά ἐδῶ συμβαίνοντα. Ἐπικρατοῦσε ὁμως τελικά ὁ ἀντίλογος. Δέν σοῦ πέφτει λόγος, ἄφησε νά μιλήσουν οἱ ειδικοί, πολλοί ἀπό τούς ὁποίους ὑποστήριζαν πῶς ἡ κατάσταση στίς δύο χώρες δέν εἶναι συγκρίσιμη.

Μέ ἔκαμε νά ἀλλάξω γνώμη καί νά ἐπιχειρήσω κάτι νά γράψω μέ ἀφετηρία τά διαδραματιζόμενα στή Γαλλία μία φράση τῆς Christine Poncet, ἡ ὁποία διευθύνει ἀρτοποιεῖο στό παρισινό προάστιο Aubervilliers: «Μερικοί ἄνθρωποι ἔχουν συνηθίσει νά παίρνουν χωρίς νά δίνουν καί νά εἰσπράττουν χωρίς νά δουλεύουν» (Herald Tribune, 7 Μαΐου). Μά ἀντά συμβαίνουν καί ἐδῶ, εἶναι δέ μία ἀπό τίς αἰτίες τῆς κακοδομίας μας. Ἄρα ὑπάρχουν ὁμοιότητες. Ἄρα ἡ προεδρική ἐκλογή τῆς Γαλλίας μπορεῖ ἴσως νά δώσει κάποιο χρήσιμο γιά τά καθ' ἡμᾶς μάθημα.

• **Νικολά Σαρκοζύ.** «Ἐνας μικρός Γάλλος μέ ἀνάμεικτο αἷμα», ὅπως ἔχει αὐτοχαρακτηριθεῖ, κατόρθωσε νά κερδίσει ἀναμφισβήτητη νίκη, πού τοῦ δίνει τό δικαίωμα νά ἐφαρμόσει τό πρόγραμμα τό ὁποῖο ἐξήγγειλε χωρίς νά μασάει τά λόγια του. Περισσότερη δουλειά, λιγότεροι φόροι, σεβασμός τοῦ νόμου. Νά ἀποχαιρετίσουμε τή χαλαρότητα, κληρονομιά τοῦ Μάη '68, εἴμαστε φίλοι μέ τήν Ἀμερική, ἡ Γαλλία ἐπέδειξε ἀλαζονεία κατά τήν κρίσιμη περίοδο πού ὀδήγησε στόν πόλεμο τοῦ Ἰράκ, ἡ Τουρκία δέν εἶναι Εὐρώπη. Θά ἐπιφέρω μεταρρυθμίσεις γιά νά ἐκσυγχρονίσω τή Γαλλία, νά κατεβάσω ὡς τό 2012 τήν ἀνεργία στό 5%.

• **Σεγκολέν Ρουαγιαλ.** Δραστήρια, φιλόδοξη, ἐγλωάτριασα (γνωστή στούς ἀντατάλους ὡς Ἐγκολέν-Ἐγολέν), ἀφοῦ κατάφερε νά ἐπιβληθεῖ στόν ἀριστερό χώρο, παρουσίασε μιά κάπως θολή εἰκόνα σοσιαλιστικοῦ κρατικιστικοῦ προγράμματος, ἀσάφεια ὡς πρός τό κόστος αὐτοῦ καί τό ἔνθρο τῶν φόρων («οἱ φόροι θά εἶναι στό ἀναγκαῖο γιά κοινωνική δικαιοσύνη ἐπίπεδο»). Ἡ Τουρκία νά... μά... Καί βεβαίως ὄτιλο ἰσχυρό μιά φυσικά ὁμορφη καί σεληνευτική παρουσία.

Ἡ προεκλογική ἀναμέτρηση προχωροῦσε ἔτσι σχεδόν ὁμαλά, μέ τίς δημοσκοπήσεις νά δίνουν σίγουρο προβάδισμα στόν Νικολά. Γιά τίς ἀρχές τῆς τελευταίας προεκλογικῆς ἐβδομάδας εἶχε συμφωνηθεῖ νά γίνει ἀπό τηλεοράσεως δημοσίος διάλογος (νεοελληνιστί... νηπιπέιτ) μεταξύ τῶν δύο ὑποψηφίων.

Γράφει ὁ ἐγκυρος Economist τῆς 5ης Μαΐου: «Ἡ μεγάλη ἐκπλήξη τῆς βραδιάς ἦταν ὅτι ὁ κ. Σαρκοζύ, ὁ ὁποῖος συνηθως περιγράφεται ὡς ἐπιθετικός καί θυελλώδης, εὐρέθητε συγχά ἀμυνόμενος πού ἐν τούτοις διατήρησε τήν ψυχραιμία του. Ἡ κυρία Ρουαγιαλ, ἀπό τήν ἄλλη μεριά, παρουσίασε ἕνα ὀργίλο πρόσωπο πού ἐκρηγνύονταν μέ μεγάλη ὀξυθυμία. Σέ κάποιο σημείο... κατηγόρησε τόν κ. Σαρκοζύ ὅτι «ψεύδεται» καί γιά «πολιτική ἀνηθικότητα».

Ἡ γαλλικός Τύπος ἔκανε λόγο γιά «ιδιότυπη ἰσοπαλία» «ἐπισημαίνοντας ὡστόσο τήν ἐπιθετικότητα τῆς Ρουαγιαλ καί τήν ἥπια στάση τοῦ Σαρκοζύ, ὁ ὁποῖος διατηρεῖ τό προβάδισμα» («Ἐστία» 4 Μαΐου). Τό ἐνδιαφέρον εἶναι ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς κυρίας Ρουαγιαλ ἔκριναν πῶς ἡ ὑποψηφία τους ἦταν «ἐντυπωσιακά δυναμική ἀπέναντι σέ ἕνα Σαρκοζύ εὐδοκίμενον ἐν ἀμύνη, πού δέν ἐγνώριζε τά θέματά του». Καί ἦταν ἐνθουσιασμένοι. Ὅχι γιά πολύ ὁμως. Σέ δημοσκοπήση τοῦ ἰνστιτούτου Opinonway τό 53% τῶν Γάλλων τηλεθεατῶν ἐμφανίζεται νά θεωρεῖ «πιό πειστικό» τόν Σαρκοζύ ἔναντι 31% πού ἔχουν ἀντίθετη ἄποψη.

Πῶς μπορεῖ νά ἐξηγηθοῦν ὅλα αὐτά; Ἡ δική μου ἐξηγήση εἶναι ὅτι, ἐπειδή οἱ δημοσκοπήσεις ἔδειχναν νίκη τοῦ Σαρκοζύ, οἱ σύμβουλοι τῆς Ρουαγιαλ τῆς ὑπέδειξαν νά ἐκμεταλλευθεῖ τήν τελευταία εὐκαιρία πού ἦταν τό νηπιπέιτ καί νά ἐπιχειρήσει νά ἀντιπρόσκει τό κλίμα, παρουσιάζοντας ἕνα νέο προφίλ. «ἐπιθετικό καί χωρίς νά διατάζει νά ἀνεβάσει τούς τόνους σέ ἕψη ἀσυνήθιστα γιά τή γαλλική πολιτική σκηνή». Εἶναι λοιπόν ἐνθουσιασμένοι μετά τήν παράσταση, διότι, πράγματα, ἔτσι παρουσιάστηκε. Ἐλα ὁμως, πού διαφοροποιεῖται ἡ γνώμη τῶν ψηφοφόρων.

Μάθημα καί ἠθικό διδάγμα. Δέν ὠφελεῖ ἡ ὀξύτητα, ἡ ἀγριότητα, ἡ ἐμπάθεια, οἱ προσωπικές καί συγκοφαντικές ἐπιθέσεις. Σᾶς βλάπτουν, κύριοι τοῦ ΠΑΣΟΚ. Αὐτά εἶναι πού δέν σᾶς ἀφήνουν νά πάρετε ἀπάνω σας, παρ' ὅλη τή φθορά τῆς κυβερνήσεως. Τί ἄλλο παρά δεῖγμα ἀπογνώσεως καί πανικοῦ εἶναι ἡ ἐπάνοδος τοῦ κ. Κ. Λαλιώτη; Ἀνακητέετε τήν ψυχραιμία σας. Μήν παριστάνετε πῶς θέλετε ἐκλογές. Ξέρετε ὅτι τίς ἔχετε χαμένες. Βρέστε ἄλλους τρόπους γιά συσπείρωση. Ἐξ ἄλλου ἡ συσπείρωση δέν ἐπαρκεῖ.

Ἄς μὴν προκαλεῖ ὁ κ. Παπανδρέου χαρακτηρίζοντας τήν σημερινή κυβέρνηση «ὡς τήν πιό φαύλη κυβέρνηση τῆς μεταπολίτευσης» («Ἡ Καθημερινή», 8 Μαΐου). Γιατί ὁ κόσμος θυμάται, κι ἄς μὴν τό λέει, πῶς ὑπῆρξε (Ἑλληνική) κυβέρνηση πού εἶχε ἀντιπροέδρό της, ὁ ὁποῖος δωροδοκῆθηκε ἀπό μεγαλοπατεῶνα, ἔπερασε νόμο πού τόν διευκόλυνε. Ὑπῆρξε (Ἑλληνική) κυβέρνηση, ἡ ὁποία εἶχε ὑπουργό ὁ ὁποῖος τώρα προσπαθεῖ «νά δικαιωθεῖ γιά τήν ὑπόθεση μέ τίς ἐξοπλιστικές προμήθειες, ἀλλά καί γιά τόν πολυτελεῖ γάμο του στό Παρίσι, ὁ ὁποῖος ἀκόμη σχολιάζεται ἀρνητικά». Δέν τό λέω ἐγώ. Τό γράφει ἐπί λέξει τό φύλλο πρὸς τό ΠΑΣΟΚ «Βῆμα» τῆς 6ης Μαΐου.

Ὑποψιάζομαι πῶς θά ἀναρωτηθεῖ ὁ ἀναγνώστης: Γιατί ἕνας μή θιασώτης τοῦ ΠΑΣΟΚ προσπαθεῖ νά ἀνοίξει τά μάτια τῶν ἀντιθέτων του;

Εἶναι ἀπλό. Ἄς μὴν κατεβάσουμε τό πολιτικό παιχνίδι στό ἐπίπεδο τῆς δεκαετίας τοῦ '60. Ἄς μὴν πάμε ἀκόμα πιό πίσω στούς δήμους τοῦ Βυζαντινοῦ Ἰπποδρόμου μέ τούς Πράσινους καί τούς Βένετους. Ὑπῆρξαν συνέλειες. Ἄς συζητήσουμε, πολιτικοί καί λαός, ψυχραιμία, μέ λογικά ἐπιχειρήματα, μέ ἀνιδιοτέλεια, ἀπαλλαγμένοι ἀπό κακεντρέχεια, κομματική ἐμπάθεια καί ὑποπτες φιλοδοξίες. Ἄς κυριαρχήσει ἡ φρόνηση. Γιά τό καλό αὐτοῦ τοῦ τόπου. Γιά τό καλό ὅλων μας.